

Przedpłata
wraz
z przesłanką
pocztową
wynosi
5 zł. a. w.
rocznie.

ZWIĄZEK.

REDAKCJA
i
Administracja
we Lwowie
przy placu
Maryackim
1. 9.

Pismo dwutygodniowe.

Organ Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Wychodzi 8. i 22. każdego miesiąca w objętości arkusza.

Nr. 13.

Dnia 8. Lipca 1884.

XI. rocznik.

Treść: Okólnik Patronatu zwołujący X. Walne Zgromadzenie delegatów. — Obecną sytuacja. — Towarzystwo spożywcze w Krakowie. — Ruch stowarzyszeń: Zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za czerwiec. Wydział Związku stowarzyszeń. Redakcja pisma „der Versicherungs-Wegweiser“. Wykazy półroczne dla władz skarbowych. Bank wzajemnych ubezpieczeń „Slavia“. Z Banku krajowego. — Bilanse stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za r. 1883. — Zamknięcie rachunków funduszu zaopatrzenia za rok 1883/4. — Ogłoszenie wydawnictwa Roczników stowarzyszeń.

Okólnik Patronatu Związku Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych, zwołujący X. Walne Zgromadzenie delegatów Związku.

Wydział Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych uchwalił na posiedzeniu dnia 23. czerwca b. r., zwołać w myśl §. 7. statutu X. Walne Zgromadzenie delegatów Związku stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych na dzień 7. i 8. września b. r., które odnośnie do życzenia ostatniego Walnego Zgromadzenia odbędzie się w Krakowie. — Zawiadamiając o tém Stowarzyszenia do Związku należące, mamy zaszczyt zaprosić Szanowne Towarzystwo do wzięcia udziału w tém Zgromadzeniu i w tym celu upraszamy o wybór delegata, o sprawozdanie z dokonanego wyboru i o zaopatrzenie delegata w legitymacją.

W myśl §. 11. statutu przysługuje Towarzystwom związkowym i ich delegatom prawo stawiania wniosków na Walném Zgromadzeniu, gdy zaś według ustępu drugiego §. 7. statutu, porządek dzienny Zgromadzenia przynajmniej na 14 dni przed dniem zebrania ogłosić należy, przeto raczy Szanowna Dyrekcja wnioski imieniem Towarzystwa, ogólnemu zebraniu przedłożyć się mające, najpóźniej do dnia 15. sierpnia b. r. nadesłać.

Nadmieniamy wreszcie, że według drugiego ustępu §. 9. tegoż statutu, delegat może reprezentować trzy stowarzyszenia do Związku należące.

We Lwowie dnia 27. czerwca 1884.

Patron:
Dr. Skalkowski.

Sekretarz:
W. Terenkoczy.

Obecna sytuacja.

Już koniec roku ubiegłego zapowiadał na przyszłość niezwykle sytuację w stosunkach pieniężnych kraju naszego. Ogólny nieurodzaj, powtarzający się od lat kilku, wyczerpał prawie ostatnie zasoby skrzętniejszych gospodarzy. W czasie tym śledząc bacznie okiem stosunek naszych stowarzyszeń, zamieściliśmy w nr. 20. „Związku“ z r. ub. „przestrożkę na czasie“, w której zalecono stowarzyszeniom wczesną mobilizację kapitałów, na mający nastąpić ciężki przednowek.

Przewidywania te sprawdziły się w zupełności, a nawet przeszły o wiele po za granicę naszych złych wróżb.

Początkiem do groźniejszej sytuacji był upadek Zakładu kredytowego włościańskiego. Jakkolwiek w szerokich kołach znano położenie tego zakładu, bo publicznie dyskutowano o jego błędach, jednak upadek ten przyszedł tak nagle dla posiadaczy asygnat i listów zastawnych, że pierwsi do ostatnich dni składali swe kapitały na te obligi, drudzy przywiązywali tak pewną wartość do swych walorów, że w przeddzień upadku Zakładu oceniali ich kurs wyżej pari. Śmiało więc twierdzić można, że upadek Zakładu kredytowego włościańskiego był dla ogółu niespodziewany a skutek tego spowodował ogromny popłoch.

Nie pozostało to bez wpływu na inne zakłady finansowe tak dalece, że jeden z lwowskich banków wypłacił w tym czasie około półtora miliona zł. na wkładkach i asygnatach umieszczonych, a inne chociaż mniej, uczuły bezsprzecznie także tę panikę publiczności. Trudność położenia nie ominęła także Towarzystw zaliczkowych na prowincyi, raz dla tego, że i one

utraciły wskutek wywołanego popłochu pewną ilość wkładek a powtóre, że instytucje finansowe lwowskie, potrzebując na każdy wypadek znaczniejszych zasobów bądź dla siebie, bądź dla zasilenia koleżeńskich banków, ścieśniły już i tak nie zbyt szeroki kredyt stowarzyszeniom zaliczkowym na prowincyi udzielany. Wypadło to wówczas, gdy nadszedł czas wiosenny, kiedy pomoc rolnikom na zasiewy, po tak ciężkim roku nieurodaju, musiała być w szerokim zakresie udzieloną, kiedy wskutek niskiego kursu listów dłużnych zakładu włościańskiego, domagali się dłużnicy tego zakładu kredytu, na spłatę tych pożyczek, a czemu Towarzystwa w znacznej mierze uczyniły zadość, ponieważ wielka część tych spłat była przez nie dokonana.

Ale rozpoczęty rok pod egidą Zakładu kredytowego włościańskiego, znać miał sprowadzić i inne katastrofy; jakoż nie długo zachwiało się Towarzystwo Galicyjskiej kasy zaliczkowej we Lwowie a wysokość wykazanego niedoboru, spowodowała także uchwałę likwidacyi.

I ten wypadek podzielał złowrogo na ogół stowarzyszeń, gdy nadto powstały przy sposobności rocznych Zgromadzeń ogólnych i mających się dokonać nowych wyborów do Dyrekcyi, w niektórych Towarzystwach prowincjonalnych pewne niesnaski i walki partyjne, które podkopały znacznie zaufanie szerszej publiczności.

Wszystkie te okoliczności wpłynęły na to, że z wielu stron kraju zapotrzebowwały Towarzystwa znaczniejszych kredytów, które z wyżej przytoczonych przyczyn zamiast rozszerzenia, zostały o wiele zmniejszone. W kilku wypadkach została im udzieloną pomoc w całej pełni; wiele Towarzystw wytrzymało o własnych siłach i to właśnie dowodzi ich żywotności, ale w ogóle nie podołały one w całej pełni potrzebom zgłaszających się, a w niektórych wstrzymano w zupełności udzielanie pożyczek w tej porze.

Tak przebyły Towarzystwa ten krytyczny czas i pełne nadziei oczekiwały rezultatów przyszłych zbiorów, które miały uregulować rachunki dłużników i naprowadzić większe zapasy gotówki, lecz rachubę tę zawiodła nowa klęska — powódź.

Na całym ogromie obszaru zniszczonego tym żywiołem znajduje się kilkanaście Towarzystw, które udzielały kredytu przeważnie rolnikom, łatwo więc pojąć w jakim znajdują się one położeniu, gdy zamiast zrealizowania interesów, staną w obec nowych żądań swych członków. Tu już nie wystarczy kredyt dorywczy, ni własna żywotność, na to potrzeba poparcia z góry, a mianowicie władz powiatowych i krajowych.

Takie Towarzystwo zaliczkowe jak w Dąbrowie, które wyrugowało w swym powiecie wszystkie długi włościańskie wysoko oprocentowane i roztacza nad

ludem opiekę niemal ojcowską, bo niejednen z wieśniaków zawdzięcza mu całe swe mienie, powinno w chwili ogólnej klęski znaleźć szeroką pomoc ze strony władz; a takich Towarzystw w okolicach powodzią dotkniętych jest więcej, choćby wspomnieć jeszcze Birczę, Brzesko, Drohobycz, Gorlice, Jarosław, Maków, Mielec, Mościska, Oświęcim, Przemyśl, Rohatyn, Rudki, Stanisławów i Tarnów.

Wielkie klęski kraju leczą się nie tylko pomocą bezpośrednią, gdyż ta nie wszędzie trafić zdoła gdzie jej najbardziej potrzeba, lecz także pomocą pośrednią, która w tym wypadku przez Towarzystwa, w formie zdrowego kredytu udzielona, byłoby o wiele skuteczniejszą.

Zasilenie więc szerszym kredytem Towarzystwa zaliczkowe, w rejonie obszaru klęską powodzi nawiedzzonego, należy w całej pełni do reprezentacyi kraju, która spodziewać się, obowiązku tego niezaniebda wypełnić. Również pożądanem jest, aby instytucje nam przyjaźne, jak Bank krajowy i Galicyjska kasa oszczędności wyznaczyły stałą wysokość kredytu w znacznie-szej jak dotychczas mierze, przez co umożliwią Towarzystwom obmyślanie gospodarki o wiele wcześniej na przyszłość, nie jak to częstokroć się dzieje, zaspokojanie potrzeb od wypadku do wypadku.

Ponieważ jednak nieulega już dziś wątpliwości, że rok bieżący będzie także rokiem nieurodaju, gdyż w miejscowościach, gdzie powódź szkody niewyrządziła, spowodowały ją częste grady i nawałne deszcze, przeto możemy przestrożę przeszłoroczną zastósować obecnie w całej pełni i doradzić zarządom Towarzystw, aby przedewszystkiem ograniczały się na udzielaniu bardzo ostrożnem najniezbędniejszych kredytów krótkoterminowych t. j. najdłużej na rok, aby ściągaly energicznie pożyczki u nierzetelnych dłużników zaległe, aby nowe wkładki oszczędności przyjmowały pod warunkiem wypowiedzenia na dłuższy przeciąg czasu, zaś na spłatę długów klientów Banku włościańskiego nie używały własnych gotowych zasobów, lecz postarały się na ten cel o pożyczkę w obligach komunalnych Banku krajowego, za poręką powiatu zaciągnąć się mającą. Porękę tę uchwaliło już kilka rad powiatowych Towarzystwom udzielić, a spodziewać się należy, że i inne reprezentacje powiatowe nie uchylą się od tego obowiązku ratowania dłużników Banku włościańskiego od nieochybnego wywłaszczenia, zwłaszcza tych, którzy na to zasługują i dają zupełne bezpieczeństwo zwrotu kapitału wypożyczonego.

Obecna sytuacja przedstawia zatem dla stowarzyszeń niejako próbę ogniową, którą nie wątpimy przetrwać szczęśliwie i bez szkody dla członków a tém samém złożą nowy dowód silnie zajętego stano-

wiska w kraju, oraz usprawiedliwią zaufanie jakie ogół w nich pokłada. A że dobry kierunek zależy od zarządu, odzywamy się do Dyrekcyi stowarzyszeń z przestrożą: ostrożnego postępowania i obliczenia swych sił zawsze na pewien czas naprzód, oraz o poczynienie energicznych kroków do zrealizowania zaległości, zaś dozwalania prolongaty tylko tam, gdzie dłużnik daje pod względem materialnym i moralnym zupełne bezpieczeństwo. A zatem — *caveant consules!* W. T.

Towarzystwo spożywcze w Krakowcu

stow. zarejestr. z ogran. poręką.*)

Towarzystwo spożywcze w Krakowcu nie należy do Związku, przeto nie miałem polecenia od p. Patrona zlustrowania go. Na prośbę jednak dyrektora p. Franciszka Stadnickiego przeglądałem tylko rachunki tegoż Towarzystwa, na szczegółową bowiem lustrację potrzebowałbym przynajmniej dni kilku, mianowicie dla sprawdzenia inwentarza towarowego i ocenienia tegoż — czas mój jednak był zbyt ograniczony.

Mając przeto zaledwie kilka godzin czasu do dyspozycji, przejrzałem tylko księgę główną Towarzystwa i według tej zestawilem bilans surowy, który wykazał następujący stan majątkowy:

Stan bierny: udziały (47 członków) 1.100 zł. 10 ct., wkładki oszczędności (!) 598 zł. 75 ct., wierzy-ciele 2.419 zł. 95 ct., fundusz rezerwowy 115 zł. 39 ct., razem 4.234 zł. 19 ct.

Stan czynny: towary 2.691 zł. 29 ct., koszta administracji i inwentarz 443 zł. 66 ct., lokacya 81 zł., gotówka 18 zł. 24 ct., razem 4.234 zł. 19 ct.

Towarów znalazłem rzeczywiście znaczny zapas. Dy-rekcyja stara się sklep swój zaopatrzyć w najróżnorodniej-sze materiały, poczynawszy od towarów spożywczych (kawa, herbata, cukier, korzenie itd.) dalej napoje (wino, porter, wódki) a skończywszy na najdrobniejszych towarach ga-lanteryjnych, aby członkowie znaleźli wszystko czego potrze-bują, a czego najczęściej brak w miasteczku, dość oddalo-nem od siedziby większego handlu.

Prezesem Towarzystwa jest p. A. Łucki, właściciel dóbr ziemskich.

We Lwowie dnia 15. czerwca 1884.

Hilary Jaworowski

Buchhalter Towarzystwa zaliczkowego
we Lwowie.

*) Odnosnie do protokołu lustracji Stowarzyszenia zali-czkowego w Krakowcu, zamieszczonego w nr. 11. „Związku“.

Ruch stowarzyszeń.

Zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych. Dziennik urzędowy ogłasza w miesiącu czerwcu b.r. następujące zmiany w rejestrach stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych.

Rozwiązanie Towarzystw:

„Towarzystwo zaliczkowe w Załuczu nad Czeremo-szem“, na podstawie uchwały walnego Zgromadzenia z dnia 21. maja 1884. zostało rozwiązane. (C. k. Sąd obwodowy, jako handlowy w Kołomyi. Uchwała z dnia 28. maja 1884. l. 5127).

Zmiany w Dyrekcyi:

„Towarzystwo zaliczek i oszczędności I. ogólnego Sto-warzyszenia urzędników austr.-węg. Monarchii w Przemy-słu, stowarzyszenie zarej. z ograniczoną poręką“. — Wskutek wyborów uzupełniających z dnia 31. marca 1883 i wyboru zwierzchnika tegoż stowarzyszenia i tegoż zastępcy, dnia 7. kwietnia 1883 odbytego, w miejsce ustępujących człon-ków Dyrekcyi: pp. Kropiwnickiego Michała, Schmidta Leona i Htausera Leopolda, tudzież zastępcy członka dyrekcyi Beckera Karola, wybrano członkami dyrekcyi: pp. Horvatha Jerzego, Nennela Wiktora i Przybylskiego Władysława, zaś Stefana Dołżyckiego i Grzegorza Wileckiego, zastęp-cami członków dyrekcyi. Pp. Karola Kretschmera wybrano ponownie zwierzchnikiem, zaś ks. Władysława Cymbula, zastępcą zwierzchnika Dyrekcyi. (C. k. Sąd obwodowy, jako handlowy w Przemyślu. Uchwała z dnia 21. listopada 1883. l. 15006).

„Stanisławowskie stowarzyszenie zaliczkowe urzę-dników, zarej. z ogran. poręką“. — Na walnem Zgroma-dzeniu dnia 24. lutego 1884. wybrano w miejsce ustępują-cych, członkami dyrekcyi na przeciąg lat trzech pp. Cy-bulskiego Ignacego, Grabiańskiego Tadeusza, dra Jachno Jana i Sokołowskiego Zenona. Z dawniejszój dyrekcyi po-zostali zaś pp.: Axentowicz Franciszek, Bączalski Edmund, ks. Dąbrowski Tomasz, Dąbrowski Ignacy, ks. Eiselt Jan, Głogowski Jan, Heck Waleryan, Jabkowski Jan, Nemetz Karol, Rożatowski Jan i Schindler Jan. (C. k. Sąd obwo-dowy, jako handlowy w Stanisławowie. Uchwała z dnia 30. kwietnia 1884. l. 4592).

„Towarzystwo zaliczkowe w Dąbrowie, stowarzy-szenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką“. — Na walnem zgromadzeniu dnia 28. marca 1884. wybrano człon-kami dyrekcyi pp.: Adolfa Kukiela i Konstantego Michniew-skiego, zastępcami zaś tychże Ludwika Zakrzewskiego i Mikołaja Zagórskiego. (C. k. Sąd obwodowy, jako handlowy w Tarnowie. Uchwała z dnia 24. kwietnia 1884. l. 5546).

Zmiany statutu:

„Stowarzyszenie pożyczkowe „Wzajemna Pomoc“ w Makowie, z poręką nieograniczoną“. Na walnem zgroma-

dzeniu dnia 16. marca 1884. uchwalone zostały następujące zmiany statutów, które nadal opiewać będą: 1) §. 17. ustęp 1. Udział oznacza się najmniej na 50 zł., a najwięcej na 500 zł. 2) §. 7. ustęp 2. Każdy członek ma prawo brania osobistego udziału w ogólnych zgromadzeniach, głosowania zaś tylko pod warunkiem w §. 44. wyrażonym. 3) §. 44. Prawa jakie członkom w sprawach stowarzyszenia służą, mogą oni tylko osobiście wykonywać. Prawo głosowania zaś i to tylko jednego głosu mają ci tylko członkowie, którzy złożyli na udział co najmniej 50 zł. (C. k. Sąd obwodowy, jako handlowy w Wadowicach. Uchwała z dnia 26. kwietnia 1884. l. 1692).

„Towarzystwo kredytowe miejskie w Lubaczowie, stowarzyszenie zarejestrowane z nieograniczoną poręką.“ — Na walnem Zgromadzeniu dnia 30. marca 1884. uchwalono częściową zmianę statutów, mianowicie co do §§. 30, 69 i 78. (C. k. Sąd krajowy, jako handlowy we Lwowie. Uchwała z dnia 10. maja 1884. l. 20138).

Wydział Związku stowarzyszeń odbył na dniu 23. czerwca posiedzenie, na którym byli obecni: p. Patron dr. Skałkowski, przewodniczący dr. Mały, członkowie wydziału pp. Żabicki, dr. Duleba, dr. Goldman, dr. Krówczyński, oraz sekretarz i redaktor „Związku“ Wł. Terenkoczy.

I. Zatwierdzono protokół dwóch ostatnich posiedzeń wydziału.

II. Sprawozdanie sekretarza, za czas od 7. kwietnia do 23. czerwca, w którym zaznaczył liczne w tym czasie zapotrzebowanie kredytów przez stowarzyszenia, wedle możliwości zaspokojonych, oraz przedstawił wynik przeprowadzonych w tym czasie lustracji dziesięciu stowarzyszeń — przyjęto do wiadomości.

III. P. Patron zdał sprawę o Banku zaliczkowym w Stanisławowie, gdzie powstały zatarg między częścią Rady nadzorczą a Dyrekcją został ostatecznie załatwiony i wszystko do normalnego wróciło stanu; oraz o czynnościach dokonanych dotychczas przez komisję likwidacyjną i likwidatorów Towarzystwa gal. kasy zaliczkowej we Lwowie.

III. Przyjęto do Związku stowarzyszeń: a) I. Związkową pracownię robotników stolarskich „Zorza“ we Lwowie, stow. zarej. z nieogr. poręką, b) Pierwsze Towarzystwo robotników krawieckich „Praca“ we Lwowie, stow. zarej. z nieograniczoną poręką, zaś przyjęcie Towarzystwa zaliczkowego w Pomorzanach, uczyniono zawisłym od wyniku przeprowadzić się mającej lustracji.

IV. W myśl życzenia wyrażonego przez ostatnie walne Zgromadzenie delegatów Związku stowarzyszeń, uchwalono tegoroczne walne Zgromadzenie odbyć w Krakowie a to na dniu 7. i 8. września b. r. W tym celu polecono wezwać Towarzystwa o nadesłanie wniosków, zaś

w celu ułożenia porządku dziennego, uchwalono odbyć następne posiedzenie wydziału w pierwszej połowie lipca.

V. Zatwierdzono poczynione zmiany w regulaminie dla lustratorów, odnośnie do dwóch rezolucji przyjętych przez ostatnie walne zgromadzenie delegatów.

VI. Na wniosek p. Patrona zamianowano p. Bolesława Żardeckiego, członka Dyrekcji Towarzystwa zaliczkowego w Łańcucie, lustratorem na okręg rzeszowski, przydzielając do tego okręgu Towarzystwa zaliczkowe w Kańczudze, Sokołowie, Pilźnie, Kolbuszowie i Sędziszowie.

Redakcja pisma wiedeńskiego „der Versicherungs-Wegweiser“ rozesłała do Towarzystw zaliczkowych odezwę, w której zapowiada wydawnictwo pisma pamiątkowego, w celu wykazania szkodliwych następstw nowych ustaw podatkowych, wniesionych jeszcze na dniu 15. stycznia 1883. przez p. ministra finansów, a mających być przedmiotem rozpraw najbliższych posiedzeń Rady państwa.

Ponieważ ustawy te miałyby dotknąć najbardziej stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze i w ich interesie wydawca podejmuje się obrony, odwołuje się przeto o poparcie materyalne do nich, jako najbardziej interesowanych.

Nie ludzimy się bynajmniej, aby projektowane ustawy — a zwłaszcza o podatku rentowym — przysporzyły korzyści Towarzystwom, ale w każdym razie uderza w tym wypadku ta okoliczność, że wydawca zapowiadając, komu pismo to roześle, pomija właśnie Radę państwa, w obec której najwłaściwiej byłoby wystąpić z podobnym memoriałem, popartym przez wszystkie stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze w państwie. Niemniej uderza i to, że obrony Towarzystw nie podjął się „Ogólny związek stowarzyszeń w Austrii“ lecz redakcja pisma „Der Versicherungs-Wegweiser“.

Wykazy półroczne dla władz skarbowych w myśl ustawy z d. 21. maja 1873. Dz. p. p. Nr. 87. należy do 15. b. m. za I. półrocze 1884. przedłożyć i należytości opłacić, a mianowicie: a) za wpłacone w I. półr. 1884. udziały, b) za wypłacone w tym czasie udziały, c) za wypłaconą i dopisaną dywidendę według skali I.; d) za wypłacone i dopisane odsetki od wkładek oszczędności (a ztém z wyłączeniem na rzecz Towarzystwa zaciąganych długów i wszelkich stornów, zwrotów i t. d.) po 2% od kwoty w ten sposób zaokrąglonej, iżby przez 20 była podzielna. (Według rozporządzenia ministeryalnego z dnia 7. maja 1875. l. 886 termin przedkładania tych wykazów został posunięty do d. 31. lipca).

Bank wzajemnych ubezpieczeń „Slavia“ w Pradze zażądał od Towarzystw w naszym kraju, które zaciągnęły w tej instytucji pożyczki na akty notaryalne, złożenia na zabezpieczenie tej pożyczki jeszcze weksli z własnego portfeulu, w wysokości dłużnej kwoty. Żądanie to jest nie tylko

bardzo niebezpiecznym prerogatywem, z powodu posiadania przez wierzyciela dokumentów na podwójną wysokość pożyczonego kapitału, ale nadto jest dla Towarzystw kompromitującym a przeto nie możliwym do przyjęcia.

Nie pojmujemy jak instytucja poważna może stawiać takie żądanie, godne chyba pokątnych zakładów kredytowych i mamy nadzieję, że Zarząd banku zastanowiwszy się nad swą uchwałą, powziętą chyba pod wpływem złowrogich wieści o Towarzystwie gal. kasy zaliczkowej — zmieni tę ze wszech miar niefortunną decyzję.

Z Banku krajowego otrzymały pożyczki dotychczas nie akredytowane Towarzystwa:

Kasa zaliczkowa w Jaryczowie nowym 2.000 zł. płatnych w 20 ratach kwartalnych — na akt notaryalny.

Towarzystwo zaliczkowe w Ustrzykach dolnych 2.000 zł. płatnych w 20 ratach kwartalnych — na akt notaryalny,

Towarzystwo zaliczkowe w Podhajcach 2.000 zł. w reeskoncie weksli,

tudzież rozszerzono kredyt wekslowy Towarzystwu ochrony własności ziemskiej w Mielcu o 2.000 zł. z zastrzeżeniem użycia tej kwoty na zakupno nasienia dla włościan, których grunta zostały powodzią dotknięte.

Bilanse stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych za r. 1883.

62. Mościska. Towarzystwo zaliczkowe. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: odsetki uzyskane w r. 1883. 1.416'39, odsetki za rok 1883 zaległe 2.722'85, odsetki zapłacone z weksli na 1884 r. 47'08, lokal bióra na r. 1884 zapl. 33'36, razem 4.219'68. Straty: odsetki na r. 1884 pobrane 208'70, koszta założenia i administracji 2.423'80, zysk za r. 1883. 1.587'18, razem 4.219'68.

b) *Bilans.* Stan czynny: pożyczki członkom udzielone 61.902'87, odsetki wypłacone na r. 1884. 47'08, odsetki zaległe za r. 1883 2.722'85, lokal bióra 33'36, koszta procesowe 803'36, lokacja gotówki 1.003'15, udział w Towarzystwie zaliczkowem we Lwowie 1.000'—, gotówka z 31. grudnia 1883. 703'57, razem 68.216'11. Stan bierny: udziały członków 12.830'81, wkładki oszczędności 38.416'96, wierzyciele wekslowi 9.905'27, odsetki na r. 1884 pobrane 208'70, fundusz rezerwowy 5.267'19, zysk za r. 1883. 1.587'18, razem 68.216'11, Ilość członków 1.566. Obrót kasowy 201.576'54.

63. Stryj. Towarzystwo zaliczkowe. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: Z rachunku odsetek 2.395'44. Straty: koszta urządzenia i ruchomości 20'21, administracja i podatki 1.185'18, zaliczki procesowe 56'63, czysty zysk za rok 1883. 1.133'42, razem 2.395'44.

b) *Bilans.* Stan czynny: pożyczki 56.268'92, odsetki naprzód zapłacone 20'84, odsetki zaległe 347'54, koszta ruchomości 181'90, z rachunku administracji 50'—, z rachunku budowy własnego domu 2.592'70, z rachunku kasy 1.621'70, razem 61.083'60. Stan bierny: udziały 18.662'20, wkładki oszczędności 35.930'31, długi zaciągnięte 2.000'—, odsetki naprzód pobrane 691'54, fundusz rezerwowy 1.194'43, budowa domu 995'10, zaliczki na budowę domu 476'60, czysty zysk 1.133'42, razem 61.083'60. Obrót kasowy 341.455'70. Ilość członków 510.

64. Tarnów. Towarzystwo kredytowe dla handlu i przemysłu. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: Odsetki przenośne z roku 1882. 2.233'48, odsetki pobrane w r. 1883. 18.873'50, razem 21.106'98. Straty: Odsetki na rok 1884. z góry pobrane 1.992'28, odsetki od reeskontowanych weksli 2.168'31, odsetki od wkładek 6.836'01, odsetki od funduszu zabezpieczenia 1.452'11, odsetki od udziałów członków 9'37, oprocentowanie ogólnego funduszu rezerwowego 21'45, oprocentowanie specjalnego funduszu rezerwowego 78'55, odpisanie od kosztów urządzenia 50'—, koszta administracji 3.709'65, podatek 661'53, czysty zysk 4.127'72, razem 21.106'98. b) *Bilans.* Stan czynny: gotówka 9.147'54, pożyczki na weksle 252.413'95, pretensye z rachunku ze zakładami 691'17, urządzenie 947'19, koszta założenia 150'—, druki 78'66, papiery wartościowe 120, razem 263.548'51. Stan bierny: udziały członków 30.850'—, fundusz zabezpieczenia 31.865'67, fundusz rezerwowy 450'38, specjalny fundusz rezerwowy 1.649'62, reeskont 51.559'93, wkładki wraz z oprocentowaniem 137.100'48, zaległa dywidenda z roku 1881/1882. 591'50, odsetki od udziałów członków 39'77, odsetki od funduszu zabezpieczenia 1.712'16, odsetki na rok 1884 z góry pobrane 1.992'28, wpisowe 259'—, wierzyciele 1.350'—, czysty zysk 4.127'72, razem 263.548'51. Obrót kasowy 2.530.795'42. Ilość członków 273.

65. Bircza. Towarzystwo zaliczkowe. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 3.678'23, z rachunku strat i zysków 1882. r. 33'23, razem 3.711'46. Straty: koszta urządzenia i ruchomości 46'02, administracja i podatki 1.752'25, czysty zysk 1.913'19, razem 3.711'46. b) *Bilans.* Stan czynny: udziały 11.913'18, wkładki na rachunek bieżący 11.422'67, wierzyciele wekslowi 45.585'— odsetki naprzód pobrane 1.376'68, fundusz rezerwowy 1.688'80, czysty zysk 1.913'19, razem 73.899'52. Stan bierny: pożyczki 69.824'—, odsetki naprzód zapłacone 309'40, odsetki zaległe 787'78, koszta ruchomości 414'19, zaliczki procesowe 221'65, rachunek bieżący w Towarzystwie zaliczkowem we Lwowie 687'39, udział w Towarzystwie zaliczkowem we Lwowie 1.000'—, rachunek kasy 655'11, razem 73.899'52. Ogólny obrót kasowy 660.040'08. Ilość członków 918.

66. Kamionka strumiłowa. Towarzystwo zaliczkowe. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: odsetki przeniesione z roku 1882. 881·65, odsetki pobrane 5.685·27, odsetki nadpłacone 60·16, odsetki należące się Towarzystwu 3.046·75, koszta administracyjne z roku 1883. 309·99, razem 9.983·82. Straty: odsetki zapłacone 2.732·20, odsetki przeniesione na rok 1884. 671·12, odsetki do zapłacenia 213·27, koszta administracyjne 3.516·23, podatki 620— 10% kosztów założenia i urządzenia 23·91, czysty zysk za rok 1883, 2.207·09, razem 9.983·82. b) *Bilans.* Stan czynny: Z rachunku pożyczek na skrypta i weksle 61.906·70, odsetki nadpłacone 60·16, zaliczki należne 222·60, odsetki należne 3.046·75, ruchomości po odtrąceniu 10% za zużytkowanie, druki i rekwizyta do pisania 252·95, zaliczki na koszta sądowe 457·41, gotówka 3.001·12, razem 68.947·69. Stan bierny: udziały członków 37.710·18, wkładki na rachunek bieżący 18.569·74, wierzyciele wekslowi 6.025—, odsetki do zapłacenia 213·27, podatki 620—, odsetki naprzód pobrane 671·12, fundusz rezerwowy 2.546·26, niewypłacona dywidenda za rok 1882. 385·03, czysty zysk 2.207·09, razem 68.947·69. Obrót kasowy 443.115 10. Ilość członków 795.

67. Kolbuszowa. Towarzystwo zaliczkowe „Szczeńce Boże“. a) *Rachunek strat i zysków.* Straty: koszta urządzenia i ruchomości 661·22, czysty zysk 892·14, razem 1.553·36. Zyski: z rachunku odsetek 1.553·36. b) *Bilans.* Stan czynny: pożyczki 32.807·50, odsetki naprzód zapłacone 97·25, odsetki zaległe 158·22, zaliczki procesowe 26·37, lokacje 50—, kasa 3·67, razem 33.143·01. Stan bierny: udziały 8.040—, wkładki na rachunek bieżący 10.303·15, długi zaciągnięte 12.050—, odsetki naprzód pobrane 408·26, fundusz rezerwowy 1.449·46, czysty zysk 892·14, razem 33.143·01. Obrót kasowy 75.124·60 Ilość członków 294.

68. Nowy Sącz. Kasa zaliczkowa. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 8.318·62. Straty: ruchomości 28·97, koszta administracji 4 138·53, czysty zysk za rok 1883. 4.151·12, razem 8 318·62 b) *Bilans.* Stan czynny: pożyczki na skrypta i weksle 192.067—, pożyczki w Cto. corrente 14.406·72, lokacja 337·82, odsetki naprzód zapłacone 178·71, odsetki zaległe 2.439·33, ruchomości 260·74, zaliczki procesowe 262·89, kasa 8.229·55, razem 218.182·77. Stan bierny: udziały 37.437·75, fundusz rezerwowy 9.051·43, odsetki naprzód pobrane 1.936·86, wkładki oszczędności i lokacje 148.105·61. wierzyciele wekslowi 17.500—, czysty zysk 4.151·12, razem 218.182·77. Obrót kasowy 576.957·50. Ilość członków 826.

69. Nowy Sącz. Zakład zastawniczy kasy zaliczkowej. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 889·64, strata za rok 1883. 616·19, razem 1.505·83. Straty: ruchomości 15·17, koszta zarządu

931·27, czysty zysk za rok 1882. 559·39, razem 1.505·83. b) *Bilans.* Stan czynny: pożyczki udzielone 13.554—, udziały 100—, ruchomości 136·53, rachunek strat i zysków 616·19, razem 14.406·72. Stan bierny: pożyczki zaciągnięte 14.406·72. Ogólny ruch kasowy 147.274·70.

70. Kańczuga. Kasa zaliczkowa „Nadzieja“. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: procenta pobrane 1.904·45, procenta naprzód wypłacone 108·82, razem 2.013·27. Straty: procenta wypłacone 619·12, procenta naprzód pobrane 613·05, koszta administracji 346·08, czysty zysk 435·02, razem 2.013·27. b) *Bilans.* Stan czynny: pożyczki 15.743·58, procenta naprzód zapłacone 108·82, koszta procesowe 23·10, lokacja i udział w Towarzystwie zaliczkowem we Lwowie 61·80, gotówka 84·23, koszta administracji 31·70, zapłacone wpisowe do Towarzystwa zaliczkowego we Lwowie 5—, razem 16.058·23. Stan bierny: fundusz rezerwowy 338·94, udziały członków 3.399·02, wkładki na rachunek bieżący 2.912·45, kapitały obce 8.300—, procenta naprzód pobrane 613·05, reszta zysku z roku 1882. 59·75, czysty zysk za rok 1883. 435·02, razem 16.058·23. Obrót kasowy 57.885·96. Ilość członków 195.

71. Kulików. Kasa zaliczkowa „Nadzieja“. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 1.332·52, czysty zysk z roku 1882. 29·61, razem 1.362·13. Straty: koszta ruchomości 46·07, koszta administracji 757·92, czysty zysk za rok 1883. 558·14, razem 1.362·13. b) *Bilans.* Stan czynny: pożyczki 25.446·08, odsetki naprzód zapłacone 83·36, odsetki zaległe 620·01, koszta ruchomości 414·63, koszta administracji naprzód zapłacone 127·50, zaliczki procesowe 19·52, lokacja gotówki 51·60, kasa 446·20, razem 27.208·90. Stan bierny: udziały 5.209·33, wkładki oszczędności 4.662·21, wierzyciele wekslowi 15.600—, odsetki naprzód pobrane 651·57, fundusz rezerwowy 527·65, czysty zysk 558·14, razem 27.208·90. Ogólny ruch kasowy 90.580·78. Ilość członków 490.

72. Jarosław. Towarzystwo zaliczkowe. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 6.814·70. Straty: koszta urządzenia i ruchomości 23·79, koszta administracji i podatki 2.050·43, czysty zysk za rok 1883. 4.740·47, razem 6.814·70. b) *Bilans.* Stan czynny: pożyczki 130.863·63, odsetki naprzód zapłacone 2·50, odsetki zaległe 264·70, koszta ruchomości 214·18, koszta administracji 21·66, zapas druków 199·83, zaliczki procesowe 80·63, lokacje chwilowe 1.000—, gotówka 1.295·02, razem 133.942·15. Stan bierny: udziały 36.990·83, wkładki na rachunek bieżący 72.005·82, długi zaciągnięte 10.046·11, odsetki naprzód pobrane 4.961·66, fundusz rezerwowy 5.197·25, czysty zysk 4.740·47, razem 133.942·15. Ogólny ruch kasowy 608.980·12. Ilość członków 2.139.

73. Kozowa. Towarzystwo kredytowe „Wzajemna Pomoc”. Bilans. Stan czynny: pożyczki 13.869·29, druki i rozmaite przybory 43·15, meble po odtrąceniu 10% zużycia 108—, stan kasy 294·09, razem 14.314·53. Stan bierny: fundusz rezerwowy 260.—, udziały członków 8.122—, wkładki na rachunek bieżący 4.682·92, odsetki z góry pobrane 672·42, z czystego zysku do funduszu rezerwowego 57·70, dywidenda podług 16% 445·28, tantiema dla członków Dyrekcji 50—, należności bezpośrednie i koszta inseracyjne 24·21, razem 14.314·53. Ogólny ruch kasowy 44.358·28. Ilość członków 150.

74. Dobromil. Towarzystwo zaliczkowe. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: procenta pobrane 2.916·93, procenta naprzód wypłacone 5·50, razem 2.922·43. Straty: procenta wypłacone 708·73, procenta naprzód pobrane 489·15, koszta administracji 449·56, 25% na umorzenie kosztów założenia 19·50, czysty zysk 1.255·49, razem 2.922·43. b) *Bilans.* Stan czynny: gotówka 665·85, pożyczki na skrypta i weksle 29.463·70, procenta naprzód wypłacone 5·50, koszta założenia 58·38, zaliczki procesowe 27·78, razem 30.221·21. Stan bierny: udziały członków 12.088·93, wkładki na oszczędność 14.849·89, wierzyciele 900—, procenta naprzód pobrane 489·15, fundusz rezerwowy 579·75, rezerwa podatkowa 58—, czysty zysk 1.255·49, razem 30.221·21. Ogólny ruch kasowy 104.912·76. Ilość członków 304.

75. Bełż. Vorschuss Casse „Gegenseitige Hilfe”. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 1.920·56. Straty: odpisanie z kosztów założenia 10% 50—, odpisanie z ruchomości 5% 21·04, czynsz 35—, fundusz rezerwowy 5% 101·59, czysty zysk 1.712·93, razem 1.920·56. b) *Bilans.* Stan czynny: gotówka 354·50, pożyczki wraz z zaległymi procentami 33.828·31, dla dyrekcji udział odsetek na rok 1884. 564·09, koszta założenia i druki 441·14, ruchomości 379·96, czynsz za rok 1884. zapłacony 35—, koszta sądowe 52·58, razem 35.655·58. Stan bierny: fundusz rezerwowy 595·96, udziały 17.514·77, wkładki oszczędności 14.528·55, procenta naprzód pobrane 931·68, procenta należne od wkładek oszczędności 352·66, niepobrana dywidenda za rok 1882. 19·02, rozdzielić się mająca dywidenda podług stopy 12% 1.712·93, razem 35.655·58. Ogólny ruch kasowy 141.469·44. Ilość członków 294.

76. Brzesko. Towarzystwo zaliczkowe. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: zysk z roku 1882. 399·14, z rachunku pobranych procentów 3.692·94, procenta zaległe po koniec roku 1883. 6.742·27, razem 10.834·35. Straty: procenta naprzód pobrane 2.239·67, podatki opłacone 846·56, koszta administracji 3.163·09, renumeracje członków Dyrekcji i urzędników za rok 1882. 250—, zużycie i naprawa inwentarza 59·26, czysty zysk za rok 1883. 4.275·77, razem 10.834·35. b) *Bilans.* Stan

czynny: lokacya zbywającej gotówki 5.140—, pożyczki udzielone na skrypta i weksle 185.868·19, pożyczki udzielone na rachunek bieżący 14.630—, procenta zaległe 6.742·27, depozyta (kauce w papierach wartościowych) 5.000—, fundusz rezerwowy w papierach wartościowych 6.828—, koszta prawne 1.063·92, koszta inwentarza 520—, gotówka 7.263·07, razem 233.055·45. Stan bierny: udziały członków 81.019·21, wkładki na rachunek bieżący 126.483·70, reeskontowane weksle 7.000—, procenta naprzód pobrane 2.239·67, depozyta (kauce w papierach wartościowych) 5.000—, fundusz rezerwowy (w papierach wartościowych) 6.828—, fundusz rezerwowy w gotówce 209·10, czysty zysk za rok 1883. 4.275·77, razem 233.055·45. Obrót kasowy 1.541.812·58. Ilość członków 1.127.

Oddział zastawniczy. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: procenta pobrane 170·42, procenta zaległe 196·86, koszta zarządu 25·05, razem 392·33. Straty: procenta naprzód pobrane 67·14, czysty zysk 325·19, razem 392·33. b) *Bilans.* Stan czynny: pożyczki udzielone 14.722·04, odsetki zaległe 196·86, udział w Towarzystwie zaliczkowem 100—, gotówka 3·43, razem 15.022·33. Stan bierny: pożyczki zaciągnięte 14.630—, odsetki naprzód pobrane 67·14, czysty zysk 325·19, razem 15.022·33. Obrót kasowy 138.433·22.

77. Łańcut. Towarzystwo zaliczkowe. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 9.698·68. Straty: koszta administracji 3.605·53, koszta założenia i ruchomości 24·53, czysty zysk 6.068·62, razem 9.698·68. b) *Bilans.* Stan czynny: pożyczki na skrypta i weksle 269.134·52, procenta należne 7.972·66, procenta naprzód zapłacone 319·16, koszta założenia i ruchomości 480·02, koszta administracji 1.308·75, lokacya gotówki 1.076—, zaliczki procesowe 1.276·82, fundusz rezerwowy 5.939·50, fundusz dla podupadłych członków 346·19, stan kasy 3.264·36, razem 291.117·98. Stan bierny: udziały 39.166·77, fundusz rezerwowy 17.337·58, wkładki oszczędności 196·825·78, wierzyciele 28.800—, procenta naprzód pobrane 2.538·89, depozyta 34·15, fundusz dla podupadłych członków 346·19, czysty zysk 6.068·62, razem 291.117·98. Obrót kasowy 630.121·60. Ilość członków 1.698.

78. Bełż. Towarzystwo zaliczkowe. a) *Rachunek strat i zysków.* Zyski: z rachunku odsetek 1.489·24. Straty: koszta administracji i ruchomości 1.059·97, czysty zysk 429·27, razem 1.489·24. b) *Bilans.* Stan czynny: pożyczki 36.302·45, odsetki naprzód zapłacone i odsetki zaległe 171·35, koszta założenia 279·69, gotówka 37·71, razem 36.791·21. Stan bierny: udziały 3.370·96, wkładki na rachunek bieżący 27.038·85, długi zaciągnięte 4.500—, odsetki naprzód pobrane 775·21, fundusz rezerwowy 676·92, czysty zysk 429·27, razem 36.791·21. Obrót kasowy 131.369·52. Ilość członków 575.

79. Jaworów. Towarzystwo zaliczkowe. a) Rachunek strat i zysków. Zyski: z rachunku odsetek 2.598·97. Straty: czysty zysk za r. 1883. 2.598·97. **b) Bilans.** Stan czynny: pożyczki 59.156·12, koszta administracyi 266·79, stan kasy 1.338·69, razem 60.761·60. Stan bierny: udziały 13.448·38, wkładki na rachunek bieżący 31.743·64, długi zaciągnięte 11.500, odsetki naprzód pobrane 789·51, fundusz rezerwowy 681·10, czysty zysk 2.598·97, razem 60.761·60. Obrót kasowy 398.628·28. Ilość członków 458.

80. Lwów. Towarzystwo zaliczkowe urzędników i sług gal. dróg żelaznych. a) Rachunek strat i zysków Zyski: z rachunku odsetek 4.002·82, prowizye od ubezpieczeń 258·16, wpływy nadzwyczajne 101·92, razem 4.362·90. Straty: zużycie inwentarza 10% 59·43, należitości podatkowe 253·88, koszta administracyi 2.342·91. czysty zysk 1.706·68, razem 4.362·90. **b) Bilans.** Stan czynny: gotówka 3.841·44, zaliczki na akty notaryalne i weksle 81.257·94, należitości u członków nieściągnięte 1.370·36, rezerwa podatkowa 2.287·17, rachunek dubiozów 111.91, inwentarz 534·87, razem 89.403·69. Stan bierny: fundusz rezerwowy 3.129·73, udziały członków 17.152·—, wkładki oszczędności 15.488 71, Tow. wzaj. ubezpieczeń w Krakowie 51 833·59, fundusz dyspozycyjny 92·98, czysty zysk 1.706·68. razem 89.403·69. Ogólny obrót kasowy 188.478·48. Ilość członków 383.

OGŁOSZENIA.

II. Zamknięcie rachunków funduszu zaopatrzenia

funkeyonaryuszów stowarz. zarobk. i gosp.
za rok 1883/4.

I. Rachunek zysków i strat. Zyski.

1. Zysk przeniesiony z r. 1882/3	5 96
2. Odsetki dopisane za r. 1883/4	273·77
3, „ zwłoki	—02
4. Udziały odpisane l. 127 i 39	742·30
	<u>1.033·05</u>

Straty:

5. Wydatki kancelaryjne	6·28
6. Odpisane koszta założenia (25% od 58·53)	14·64
czysty zysk	1.001·13
	<u>1.022 05</u>

2. Bilans (przed rozdziałem zysków).

Stan czynny:

1. koszta założenia (po odpisaniu 25%)	43·89
2. Lokacje: a) Kasa zal. N. Sącz	564·82
b) Tow. zal. Drohobycz	1.069·73
c) „ wzaj. kred. Lwów	1.058·31
d) „ zal. Bircza	547·58
e) „ „ Rozdół	537·06
f) „ „ Limanowa	531·74
g) „ „ Rohatyn	520·15
h) „ „ Radziechów	519·94
i) „ „ Bóbrka	506·57
	<u>5.855·90</u>
3. Gotówka w kasie lwow. Tow. zal.	480·54
	<u>6.380·33</u>

Stan bierny:

4. Udziały	5.379·20
czysty zysk	1.001·13
	<u>6.380·33</u>

Czysty zysk 1.001·13 umożliwia dopisanie dywidendy w stosunku do wypłaconych udziałów po 18·5 od sta.

We Lwowie dnia 1. lipca 1884.

Zarząd funduszu zaopatrzenia funk. stow.

Ogłoszenie.

Wydawnictwo „Roczników stowarzyszeń“ istniejące od roku 1874, wierne swojemu zadaniu przedstawiania rozwoju stowarzyszeń i ich działalności w obec całego kraju dla wiadomości ogółu, przystępuje do wydania „X. Rocznika stowarzyszeń“, którego redakcyą kieruje jak w latach poprzednich, dotychczasowy wydawca

dr. Alfred Zgórski.

Ufni w pomoc, jaką Towarzystwa w dobrze zrozumianym własnym interesie, wydawnictwo to wspierali, udajemy się i tym razem z zaufaniem do Szanownych Dyrekcyi naszych stowarzyszeń z prośbą o dokładne wypełnienie i spieszne nadesłanie rozesłanych kwestyonarzy, niemniej zamówienie znaczniejszej ilości egzemplarzy „X. Rocznika“, aby przynajmniej wszystkim członkom Dyrekcyi, Rad nadzorczych i komisji kontrolujących dać sposobność zaznajomienia się, z tą ze wszzech miar pouczającą publikacyą.

Cena 1 egzemplarza „Rocznika w abonamencie wynosi 1 zł. a po wyjściu kosztować będzie 1 zł. 50 ct.

Wydawnictwo „Roczników stowarzyszeń“.